

Programma 1

Leefbaarheid,

Wonen en

Duurzaamheid

1.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we ervoor gedaan?

Leefbaarheid stimulering wijken/buurtten

De wijken in

Vanuit het wijkgericht SAMENwerken gaan we ook in 2022 proactief naar buiten toe, bellen we aan en leggen op locatie contact met inwoners. Met de inrichting van de fysieke wijktafels en de bakfiets zitten en staan we daadwerkelijk tussen de inwoners.

Beleid wijkgericht SAMENwerken

In 2022 wordt er een nieuwe beleidsnotitie opgesteld voor het wijkgericht SAMENwerken. Dit gebeurt op basis van input van onder andere inwoners, comités, wijkraden en het netwerk.

Wijkbudget

Om gehoor te geven aan de wensen en ideeën van inwoners en ter bevordering van de leefbaarheid en de sociale en maatschappelijk cohesie in de wijk, is het wijkbudget beschikbaar gesteld. Het wijkbudget kent enkele kaders, maar we geven vooral de inwoners een kans om een eigen initiatief (met omwonenden) te realiseren.

Buurtbemiddeling

Op basis van een samenwerkingsconvenant, ondertekend door verschillende partners, wordt Buurtbemiddeling uitgevoerd. Buurtbemiddeling wordt uitgevoerd door een externe partij: Surplus. Samen met Stichting Thuisvester worden de kosten voor de Buurtbemiddeling gefinancierd.

De wijken in:

In het voorjaar, zomer en najaar van 2022 is het team wijkgericht SAMENwerken maandelijks actief de wijk ingegaan met de bakfiets en de wijktafel. De bakfiets en wijktafel zijn opgezet op centrale locaties in de wijk, verdeeld over de drie kernen. Daarnaast heeft het team wijkgericht SAMENwerken diverse gesprekken gevoerd met buurtcomités en individuele bewoners op locatie in de wijk. Het team wijkgericht SAMENwerken ervaart veel betrokkenheid en positiviteit in het rechtstreeks en laagdrempelig contact met inwoners. De lijnen zijn kort en duidelijk, inwoners worden op deze manier steeds meer geïnspireerd en gemotiveerd om zelf aan de slag te gaan voor hun eigen wijk.

Beleid wijkgericht SAMENwerken:

Het beleid is op basis van input van onder andere inwoners, comités en wijkraden opgesteld. Het opgestelde beleid is eind 2022 gekoppeld aan de opgave leefbaarheid en geïntegreerd in het collegeprogramma. Op basis hiervan zullen wij het opgestelde beleid nog vaststellen.

Wijkbudget:

Inwoners zijn gestimuleerd en gemotiveerd om burgerinitiatieven te ontwikkelen en realiseren. Dit heeft ertoe geleid dat er in 2022 18 aanvragen voor het wijkbudget zijn ingediend, hiervan zijn 16 initiatieven gerealiseerd.

Buurtbemiddeling:

In 2022 hebben de coördinator buurtbemiddeling en alle vrijwillige bemiddelaar zich ingezet om vanuit een preventieve rol zoveel mogelijk burenescalaties voor te zijn. In 2022 zijn er 35 meldingen voor buurtbemiddeling binnen gekomen. 65 % van de opgepakte meldingen zijn opgelost door inzet van buurtbemiddeling.

Volkshuisvesting

Met het aanbieden van startersleningen ondersteunen we starters bij de aankoop van hun eerste woning. Sinds 2009 zijn meer dan 100 startersleningen verstrekt. Het besteedbare budget bedraagt medio juli 2021 circa € 415.000, genoeg voor 20 leningen.

Opgave wonen

Wonen is een zeer urgent thema. Niet alleen lokaal, maar ook regionaal en landelijk zijn er grote opgaven waar we voor staan. Woningnood, vergrijzing, toenemende zorgvraag en andere maatschappelijke trends hebben hun uitwerking op wonen. In de Regionale Investeringsagenda (RIA) worden de krachten van de regio gebundeld om gezamenlijk de opgaven aan te pakken. Door deze urgentie op wonen en het toenemende aantal taken dat bij gemeenten wordt belegd (denk bijvoorbeeld aan de uitstroom Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang of het woonwagenebeleid), is het logisch dat er budget benodigd is voor de uitvoering van al die opgaven.

Programma wonen

De Omgevingsvisie die is vastgesteld omvat de opgave voor het realiseren van een programma Wonen, ter vervanging van de huidige woonvisie, die aan herijking toe is. Een Programma Wonen is noodzakelijk om op een goed onderbouwde manier de strategische woningvoorraad in de gemeente te kunnen sturen en waar nodig in te grijpen in de voorraad.

Het goed in oog hebben van de doelgroepen, type woningen, woningen in bepaalde prijsklassen die nodig zijn voor de vraag, of juist het op tijd afbouwen van bepaalde voorraad voorkomt problemen in de toekomst. Tijdig anticiperen op wat nodig is voor de woningmarkt, is van groot belang.

Momenteel merken we dat er in het verleden (landelijk gezien) niet voldoende geanticipeerd is op de toenemende vraag, waardoor momenteel een krapte op de woningmarkt bestaat. Door een goed Programma Wonen op te stellen, kan er beter worden gezorgd voor aansluiting bij de wensen van de inwoners. Onder het programma wonen vallen – naast het strategische programma voor reguliere koop- en huurwoningen (sociaal en particulier) – verschillende zaken:

- Prestatieafspraken
- Woonwagenebeleid
- Huisvesting statushouders
- Huisvesting van uitstroom Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.
- Huisvesting internationale medewerkers
- Regionale samenwerking
- (pre) Mantelzorgwoningen beleid
- Vierjaarlijks onderzoek

Prestatieafspraken

Ieder jaar worden met Woningcorporatie Thuisvester en de Huurdersvereniging Geertruidenberg prestatieafspraken opgesteld. Deze gaan in op verschillende facetten van sociale huurwoningen, waaronder duurzaamheid, beschikbaarheid, betaalbaarheid en het huisvesten van bijzondere doelgroepen (uitstroom BW en MO, statushouders, mensen met een zorgvraag, etc.). Iedere partij is verantwoordelijk voor de uitvoering van zijn deel van de afspraken. Ook de gemeente heeft verschillende afspraken voor welke wij verantwoordelijk zijn. Het is dus van belang dat er voldoende budget is om aan onze afspraken te voldoen.

Woonwagenebeleid

Onder het Programma Wonen zal er beleid voor woonwagens moeten worden opgenomen. Wettelijk zijn we als gemeente verplicht te voorzien in voldoende standplaatsen en ook woonwagenebewoners binnen redelijke termijn een standplaats te kunnen geven.

Huisvesting internationale medewerkers

Op 8 april 2021 is het beleidskader voor de huisvesting van internationale medewerkers vastgesteld. De oriëntatie op de ontwikkeling van grootschaligere huisvestingslocaties is momenteel in gang gezet, waarbij meerdere initiatiefnemers zich melden met plannen. Onderzoek moet uitwijzen of er een geschikte locatie bij zit en vervolgens zullen stappen worden ondernomen tot het realiseren van deze huisvestingslocatie.

Regionale samenwerking

Binnen het regionale samenwerkingsverband van de woonregio Breda e.o. waar onze gemeente deel van uitmaakt, worden er gezamenlijke onderzoeken uitgevoerd (zoals beschreven onder het programma wonen). Een woningbehoefteonderzoek kan op gemeentelijke schaal worden uitgevoerd, maar ook op regionale schaal, waardoor de kosten over het algemeen lager zijn en er regionaal ook een meer gedeelde urgentiebeleving is. Het heeft dus de voorkeur regionaal op te trekken in het uitvoeren van onderzoeken.

Pre-mantelzorgbeleid

Gezien de aankomende vergrijzing en daarmee samenhangende zorgvraag, afname van intramurale zorgplaatsen en inzet op het programma Langer Thuis, zal de vraag naar mantelzorgers gaan toenemen. Hierop hebben wij als gemeente momenteel nog geen beleid. Om tijdig te anticiperen op de opgaven die komen, is het wenselijk dit beleid snel te gaan ontwikkelen.

Vierjaarlijks onderzoek

Voor dit programma, en vooral voor de wettelijke verplichtingen die daaronder gaan vallen, is er budget benodigd. Dit is niet begroot in de afgelopen jaren. Het woningbehoefteonderzoek dat de onderlegger vormt voor het woonprogramma dient up to date te zijn, zodat het programma niet 'achter de feiten aanloopt'. Daarom wordt voorgesteld om het onderzoek van 2021 om de 4 jaar te herhalen, waar mogelijk in regionale samenwerking. Dit zou betekenen dat er budget benodigd is dat iedere 4 jaar terugkeert.

Bovenstaande toont aan dat er veel opgaven op ons afkomen, waarvoor budget benodigd is.

Het benodigde budget zal éénmalig € 20.000 bedragen voor de uitvoering van de opgaven wonen onder Programma Wonen (zoals wettelijke verplichtingen woonwagenebeleid en de uitvoering van de prestatieafspraken). Structureel is er € 10.000 benodigd als uitvoeringsbudget voor wonen. Tot slot is er iedere 4 jaar een budget van € 15.000 nodig voor een nieuw woningbehoefte onderzoek in combinatie met een herijking van het woonprogramma. Daarnaast vragen we structureel 0,5 FTE (€ 39.000) voor een beleidsmedewerker wonen.

De reden daarvan is dat de opgave Wonen de komende jaren erg urgent is. Op dit moment kunnen wij, binnen de huidige beschikbare capaciteit, al niet de wettelijke taken uitvoeren waartoe wij verplicht zijn, zoals het opstellen van een woonzorgvisie en het opstellen van woonwagenebeleid. Om dit structureel in orde te brengen en daarnaast in te kunnen spelen op de opgave rondom Wonen (zowel landelijk, regionaal als lokaal), wordt structurele inzet onmisbaar geacht.

Startersleningen

Met het aanbieden van startersleningen ondersteunen we starters bij de aankoop van hun eerste woning. In 2022 zijn er 17 startersleningen verstrekt, ter waarde van € 352.750.

Opgave wonen

In de jaarstukken is aangegeven dat er een grote opgave op gebied van wonen op ons afkomt, waarvoor budget benodigd is.

Het gevraagde budget was éénmalig € 20.000 voor de uitvoering van de opgaven wonen onder Programma Wonen (zoals wettelijke verplichtingen woonwagenbeleid en de uitvoering van de prestatieafspraken). Structureel is er € 10.000 gevraagd als uitvoeringsbudget voor wonen. Daarnaast is er gevraagd om structureel 0,5 FTE (€ 39.000) voor een beleidsmedewerker wonen.

De 0.5FTE is er inderdaad bijgekomen en deze is vooral ingezet op de verbinding van wonen met zorg en huisvesting van specifieke doelgroepen aan de reguliere woonopgave.

De andere gevraagde budgetten zijn bijna niet benut. Dit vanwege de vele crises die op ons af zijn gekomen op het gebied van volkshuisvesting. Onze organisatie heeft in 2022 veel capaciteit ingezet voor bijvoorbeeld de crisishulpverlening van Oekraïners en het organiseren van oplossingen voor de huisvesting van doelgroepen zoals statushouders, spoedzoekers, vluchtelingen en asielzoekers. We nemen het budget daarom mee naar 2023, omdat de lange termijn taken, zoals het schrijven van het Programma Wonen en het uitvoeringsdeel hiervan nog steeds benodigd is.

Voorziening riolering

Om de achterstand in het beheerplan VGRP 2017-2022 in te lopen gaan we de volgende projecten voorbereiden en uitvoeren:

- Ravelijn Fase 2 en 3
- Namer en omgeving
- Emmaweg
- Vissersstraat en omgeving
- Burg. Krijgmangeerde – Onvermoeidelaan
- Beethovenlaan
- Past Bruijnenstraat
- Vijfhoevenlaan
- Heemraadsingel

Van de laatste 5 projecten is de verwachting dat deze na 2022 gestart kunnen worden. In 2022 staat gepland ook het nieuwe VGRP 2022-2027 vast te stellen. Voor grote delen van de riolering moeten de inspecties nog verwerkt worden waardoor er momenteel weinig inzicht is in hoeveel onderhoud er nodig zal zijn na 2022. Het nieuwe VGRP biedt de input voor het nog op te stellen Programma Openbare Ruimte.

De projecten Ravelijn Fase 2 en 3, Namer en omgeving, Vissersstraat en omgeving, Beethovenlaan en Vijfhoevenlaan zijn in 2022 in voorbereiding genomen en zullen worden uitgevoerd. De overige wegen/locaties worden in het nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan opnieuw geprogrammeerd.

Voorziening wegen

In 2021 is het wegenbeheerplan 2021-2025 met het meerjarenprogramma 2021-2022 Wegbeheer vastgesteld. Met dit beheerplan zijn extra budgetten beschikbaar gesteld om de kapitaalgoederen op onderkant C-niveau te onderhouden. Door het meerjarenprogramma in 2022 totaal te hebben uitgevoerd voldoen wij aan de eisen van de provincie Noord-Brabant. Met het opstellen van het Programma Openbare Ruimte hebben we na 2022 ook weer een actueel beheerplan wegen.

In 2022 hebben we conform de planning alle werkzaamheden aanbesteed. In 2022 is daarvan al circa 90% uitgevoerd. Voor een enkel project loopt de uitvoering door tot begin 2023. In 2023 wordt het Programma Openbare Ruimte vastgesteld en is er weer een nieuw uitvoeringsprogramma voor de komende jaren beschikbaar.

Vervanging mechanisch riolering

In 2022 wordt het nieuwe GRP (mogelijk vervangen door SSW) en VGRP vastgesteld voor de periode 2022 tot 2027. Hierin wordt duidelijk gemaakt hoeveel onderhoud en reparaties (met bijhorende kosten) er nodig zijn om de riolering in goede staat te houden. Ook wordt er invulling gegeven aan de door het Rijk opgelegde verplichtingen, bijvoorbeeld dat gemeentes hetzelfde type datacodering gebruiken.

De geldigheidsduur van het vGRP+ 2017-2022 is met één jaar verlengd tot 2024. In 2023 wordt aan de raad een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan voor de periode 2024-2028 ter vaststelling voorgelegd. Met de opgelegde verplichtingen is en wordt rekening gehouden. Het SSW (Systeemoverzicht Stedelijk Water) is de opvolger van het BRP (Basis Rioleringsplan). In SSW of BRP wordt gekeken naar het technisch functioneren van het systeem en de optimalisaties die daarbij mogelijk zijn en worden in de regel elke tien jaar opnieuw opgesteld. Het huidige BRP stamt uit 2017 en wordt in 2027 opnieuw opgesteld.

Klimaatadaptatie

In 2021 wordt de DPRA-uitvoeringsagenda vastgesteld. In de periode 2022-2027 wordt deze uitgevoerd. Deze zal deels door het rijk en de provincie gefinancierd worden en deels door de gemeente zelf.

De DPRA-uitvoeringsagenda is op 29 juli 2022 door uw raad vastgesteld. De activiteiten uit deze agenda worden gecombineerd met andere werkzaamheden in de openbare ruimte uitgevoerd.

Programma Donge Oevers

In april 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de herziene uitgangspunten van het programma Donge Oevers. Sindsdien worden de uitgangspunten voor de zeven verschillende locaties verder uitgewerkt.

Rivierkade

De rivierkade wordt een locatie waar ook recreatie en toerisme een plek krijgt. Daarnaast wordt in

2021/2022 het noordelijke gedeelte van het terrein uitgegeven voor de uitbreiding van het bunkercentrum Dongemond. Ook is er in 2021 een stedenbouwkundig plan opgesteld op basis waarvan de geïntegreerde ontwikkeling in 2022 verder plaats kan vinden.

Oude Haven

In 2020 is besloten over het Definitief Ontwerp voor de openbare ruimte van deze locatie. In 2021 heeft de aanbesteding en gunning van de uitvoering van het plan voor de openbare ruimte plaats gevonden. In januari 2022 zal met de uitvoering worden gestart. Voor wat betreft de woningbouwlocaties is in 2020 een startnotitie opgesteld, waarmee een keuze wordt gemaakt in woningtypen, woningaantallen en stedenbouwkundige uitstraling. In 2022 moet de Europese aanbestedingsprocedure leiden tot de keuze van een ontwikkelaar. In 2022 zal ook de uitvoering van de verbeteringen aan de geprivatiseerde jachthaven plaats gaan vinden.

Achter de Hoeven

In 2022 zal de aanbestedingsstrategie worden opgesteld op basis waarvan de verdere activiteiten kunnen worden ingepland.

Fort Lunet

Als Mafeking verhuisd is naar de Rivierkade, komt het Fort in zijn geheel vrij voor toeristisch-recreatieve functies. In 2022 wordt een planologische procedure doorlopen om dit ook juridisch gezien mogelijk te maken.

Slikpolder

Om te komen tot Natuurpark Slikpolder zijn we afhankelijk van de keuzes van het waterschap omtrent de dijkversterkingsopgave. Totdat deze besluitvorming plaatsvindt staat het project Slikpolder on hold.

Timmersteekade

In 2022 zullen alle werkzaamheden aan de Timmersteekade ten behoeve van de historische schepen zijn afgerond.

Natuur ontwikkellocatie

Met het besluit van 23 april 2020 heeft de gemeenteraad een extra locatie toegevoegd aan het programma Donge Oevers. In 2022 zal een voorstel worden gemaakt op welke wijze deze natuur ontwikkellocatie wordt vormgegeven.

Rivierkade

In 2022 heeft de gronduitgifte voor bedrijvigheid en horeca plaatsgevonden. Bunkercentrum Dongemond zal de locatie in samenwerking met de gemeente (openbare gebied) tot ontwikkeling brengen. Daarmee wordt rivierkade een locatie waar ook recreatie en toerisme een plek krijgt.

Daarnaast is het ontwerpproces voor de herinrichting van het openbare gebied en het gebied van de watersportverenigingen opgestart en is ook het plan voor de renovatie van de loods afgerond.

Oude Haven

In 2020 is besloten over het Definitief Ontwerp voor de openbare ruimte van deze locatie. In

2022 is de gronduitgifte gegund aan Dura Vermeer om daar woningen te realiseren. Het waterelement is ook onderdeel van dit plan.

De herinrichting van de openbare ruimte is in 2022 volledig afgerond waarbij ook de riolering is vervangen.

Planvorming met betrekking tot de ontwikkeling van de gemeentelijke jachthaven is in 2022 aangevangen. De toekomstige exploitant is hiervoor primair verantwoordelijk.

Achter de Hoeven

In 2022 is er aandacht besteed aan het participatieplan, de ecologische visie en het opstellen van de overkoepelende startnotitie. Er is vertraging opgetreden om de plannen te harmoniseren met nieuwe bestuurlijke uitgangspunten.

Fort Lunet

Als Mafeking verhuisd is naar de Rivierkade, komt het Fort in zijn geheel vrij voor toeristisch-recreatieve functies. Het is nog niet duidelijk wat de horeca-potentie van deze locatie is in relatie tot parkeren en brandveiligheid. Er zijn in 2022 daarom geen concrete stappen gezet.

Slikpolder

Om te komen tot Natuurpark Slikpolder zijn we afhankelijk van de keuzes van het waterschap omtrent de dijkversterkingsopgave. Totdat deze besluitvorming plaatsvindt staat het project Slikpolder on hold.

Timmersteekade

In 2022 is ook het Paviljoen gerealiseerd. Hiermee is het project volledig afgerond.

Natuurontwikkellocatie

In 2022 zijn hier geen vorderingen gemaakt. Er wordt gewacht op beleidsmatige uitgangspunten over natuurontwikkeling en de financiering daarvan voordat de ontwikkeling verder gebracht kan worden. Capaciteit speelt hierbij ook een belangrijke rol.

Hermenzeil

In 2021 vindt de definitieve toewijzing aan de winnende gegadigde plaats nadat het BIBOB-onderzoek is afgerond. Daarop volgt een optieperiode en moet een bestemmingsplanwijziging doorlopen worden om de door de nieuwe eigenaar gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken. In de loop van 2022 wordt Hermenzeil definitief verkocht.

Na een aanbestedingstraject werd in augustus 2020 een geïnteresseerde partij, Europarcs, gevonden. Er volgde een uitgebreide en zorgvuldige verkoopprocedure. In februari 2022 besloot deze partij zich alsnog terug te trekken. Het bedrijf richt zich meer en meer op de ontwikkeling van andere projecten, met name in het buitenland. In deze fase van de procedure was terugtrekken nog mogelijk.

Het college heeft op 8 maart 2022 besloten de huidige verkoopprocedure te beëindigen. De gemeente start ook niet direct met een nieuwe verkoopprocedure. Het college nam dit besluit in afstemming met Provincie Noord-Brabant en de gemeenteraad.

De verkoopprocedure is met het besluit van het college nu ook formeel beëindigd. Het college onderzoekt de komende tijd de mogelijkheden voor de toekomst van Hermenzeil en stemt hierover af met de provincie en gemeenteraad.

Integrale veiligheid

In 2019 is het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 vastgesteld. Daarin zijn de volgende prioriteiten benoemd: Jeugd en Veiligheid, High Impact Crimes, Ondernijning en Zorg en Veiligheid. Jaarlijks wordt op basis van dat beleid een focusblad opgesteld waarin de prioriteiten en overige aandachtspunten voor dat jaar worden beschreven en geactualiseerd. In 2022 zetten we de lijn van de afgelopen jaren voort en spelen we, wanneer die er zijn, in op de trends en (lokale) ontwikkelingen. Bovendien starten we in 2022 met het opstellen van nieuw Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026. De coronacrisis is een van de ontwikkelingen die effect zal hebben op het jaar 2022. In welke mate is op dit moment nog niet te overzien.

Inzet op coronacrisis en Oekraïne

Op voorhand werd gedacht dat de coronacrisis nog veel effect zou hebben op het jaar 2022 maar begin 2022 werden de coronamaatregelen al losgelaten. Kort daarop volgde de oorlog in Oekraïne en de grote stroom vluchtelingen. In Geertruidenberg hebben we hier actief op ingespeeld door een opvanglocatie voor vluchtelingen uit Oekraïne in te richten. Deze extra werkzaamheden hebben veel effect gehad op de uitvoering van prioriteiten uit het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022.

Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026

In 2022 is het nieuwe Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026 opgesteld. In februari 2023 is dit nieuwe beleid vastgesteld door de gemeenteraad. In het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026 staan de volgende prioriteiten benoemd: Jeugd en Veiligheid, High Impact Crimes, Ondernijning en Zorg en Veiligheid.

In aanvulling op het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026 zal jaarlijks een focusblad opgesteld worden. Hierin staat aangegeven waar we ons dat jaar mee bezig zullen gaan houden.

Aanpak jaarwisseling

Ieder jaar wordt een aanpak jaarwisseling opgesteld. In deze aanpak wordt onder andere beschreven welke vuurwerkvrije zones gelden tijdens de jaarwisseling, welke locaties in de gemeente extra aandacht behoeven en welke afspraken er gemaakt zijn met de politie en het Openbaar Ministerie. Jaarlijks wordt u in een separate RIB geïnformeerd over de schade die is ontstaan tijdens de jaarwisseling door vuurwerk. Begin 2022 en 2023 heeft u deze RIB ontvangen.

Week van de Veiligheid

Tijdens de week van de veiligheid is actief gecommuniceerd over diverse onderwerpen op het gebied van veiligheid, denk aan inbraak- en brandpreventie, Meld Misdaad Anoniem en cybercrime.

In de week van de veiligheid heeft cybercrime extra aandacht gekregen in de gemeente Geertruidenberg. Er is namelijk een bijeenkomst georganiseerd voor inwoners in het kader van

cybercrime/digitale veiligheid. Tijdens deze bijeenkomst kwamen een deskundige vanuit de politie en een slachtoffer van cybercrime aan het woord.

Opleiden, trainen, oefenen

In 2022 is aandacht besteed aan het vakbekwaam maken van ons College ten tijde van crisis. Hiervoor zijn diverse opleidingen en trainingen georganiseerd, zodat zij tijdens een crisis goed voorbereid hun werk kunnen uitvoeren. De komende tijd zal hier extra aandacht voor blijven. Daarnaast hebben de crisisede medewerkers van de gemeente ook diverse opleidingen, trainingen en oefeningen gevolgd, zodat ook zij weten wat hen te doen staat tijdens een crisis.

Aanpak mensenhandel

In 2022 is het Beleidsplan aanpak mensenhandel 2022-2025 vastgesteld. In aanvulling daarop is in het vierde kwartaal van 2022 een start gemaakt met het opstellen van een uitvoeringsplan met daarin de afspraken die nodig zijn om te komen tot uitvoering van het beleid. Dit uitvoeringsplan is in ontwikkeling en zal in de loop van 2023 bekend worden gemaakt.

Jeugd

In 2022 hebben we een aantal casuïstiek gehad met betrekking tot de jeugdoverlast. In de aanpak hiervan hebben we zeer nauw samengewerkt met betrokken instanties. Deze integrale aanpak bestond uit een groepsgerichte en individuele aanpak waarbij we hebben ingezet op zowel de ouders als de jongeren zelf. Deze trajecten waren zeer intensief qua inzet vanuit de gemeente maar hebben uiteindelijk wel de gewenste resultaten opgeleverd.

Handhaving en Toezicht

Het Vergunningverlening Toezicht en Handhavingsbeleid (VTH) met bijbehorend uitvoeringsprogramma dient afgestemd te worden op de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging beleidscyclus. In dit beleid wordt een afweging voor de prioriteitstelling opgenomen welke gebaseerd is op een probleem- en risicoanalyse van de gemeente. Voor het opstellen van dit beleid wordt een extern bureau ingeschakeld. De geraamde kosten hiervan bedragen € 15.000. Dit betreft een wettelijke verplichting.

In januari 2021 is het Vergunningverlening, Handhaving en Toezicht (VTH) beleid vastgesteld. In aanvulling daarop is ook het VTH uitvoeringsprogramma 2021 vastgesteld. Deze beleidsstukken zijn door de provincie beoordeeld. De eerder ingezette lijn is gecontinueerd en hebben opnieuw de instemming van de provincie gekregen. In 2022 zullen we het beleid en de prioriteiten evalueren en waar nodig bijstellen.

In 2022 is het (nieuwe) beleid voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving opgesteld. Op 12 december 2022 is het concept-beleid aan uw raad gepresenteerd en is u gevraagd om hierop input te leveren. Inmiddels hebben wij dit ook vastgesteld. Zoals elk jaar heeft ons college het uitvoeringsprogramma vastgesteld en in het kader van Interbestuurlijk Toezicht aan de provincie toegestuurd.

Dijkversterking Geertruidenberg en Amertak

De dijken rondom de Donge en de Amertak maken onderdeel uit van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Dit programma beslaat de opgave om de komende 30 jaar in

heel Nederland minimaal 1.100 km aan dijken versterkt te hebben. Zo ook de dijken in onze gemeente. Door de nieuwe waterstanden en beschermingsnormen is het voorkeursalternatief uit 2017 tegen het licht gehouden. Onderzoeken of een dynamisch keermiddel een serieus alternatief is voor dijkverhoging wordt daarom door het waterschap onderzocht. Vooralsnog is nog onduidelijk wanneer het waterschap dit onderzoek heeft afgerond. Nadat we weten wat er met onze dijken gaat gebeuren kunnen we verder met het uitwerken van enkele projecten, zoals de inrichting van Natuurpark Slikpolder.

In 2017 heeft het bestuur van waterschap Brabantse Delta een voorkeursalternatief vastgesteld. In 2018/2019 is door nieuwe informatie door het waterschap geconcludeerd dat het project niet met de oorspronkelijke aanpak verder kan want de afweging of dynamische keermiddelen een haalbaar alternatief zijn voor dijkverbetering moet eerst plaatsvinden. Deze afweging kan gevolgen hebben voor de uitwerking van het voorkeursalternatief uit 2017. Daar zijn we als gemeente via een ambtelijke werkgroep en een bestuurlijke stuurgroep bij betrokken. Het opstellen van een concrete inrichtingsschets voor 'Natuurpark Slikpolder' is afhankelijk van het project 'Dijkversterking Geertruidenberg en Amertak' van waterschap Brabantse Delta.

Het waterschap Brabantse Delta is nog niet gestart met project Dijkversterking Geertuidenberg en Amertak. Het opstellen van een concrete inrichtingsschets voor 'Natuurpark Slikpolder' is afhankelijk van dit project.

Omgevingswet - Omgevingsplan

Het omgevingsplan is één van de kerninstrumenten van de Omgevingswet. Als gemeente zijn we verplicht om één omgevingsplan voor ons hele grondgebied te hebben. Dit plan hoeft er nog niet direct bij de invoering van de omgevingswet te zijn, maar kan wel vanaf de invoering in delen worden opgebouwd. Het plan van aanpak (PvA) voor het omgevingsplan is in voorbereiding, en laat een eerste doorkijk zien in welk tempo we het omgevingsplan willen opzetten.

Verwacht wordt het PvA eind 2021 aan de raad voor te kunnen leggen. Het opstellen van het omgevingsplan is een omvangrijke klus die enkele jaren in beslag gaat nemen. Hiervoor is ambtelijke capaciteit en budget nodig om dit met behulp van adviesbureaus voor elkaar te krijgen. In de periode 2022 tot 2026 is voor het laten opstellen ca. € 220.000 nodig. In 2022 zullen naar verwachting de meeste kosten gemaakt worden (inhuur en opdrachtverlening). Uitgegaan wordt van een verdeling van 40% van het budget in 2022 en 20% in 2023, 2024 en 2025. Resterend budget aan het einde van een begrotingsjaar zal meegenomen worden naar het volgende jaar.

Naast de noodzakelijke inhuur van een adviesbureau is de verwachting dat inhuur van ambtelijke capaciteit op verschillende afdelingen noodzakelijk zal zijn. Bijvoorbeeld ondersteuning vanuit juridische zaken voor het aanpassen van gemeentelijke verordeningen, communicatie en sectorale adviezen vanuit Buitenruimte. Naar verwachting is € 100.000 per jaar noodzakelijk voor in te huren capaciteit. Het budget dat resteert voor de actualisering van onze huidige bestemmingsplannen is hiervoor niet toereikend. Naar schatting zal dit ca. € 45.000 zijn. Het benodigde budget per jaar zal variëren, aangezien de delen die per jaar worden opgesteld qua omvang en complexiteit van elkaar zullen verschillen.

In de periode tussen inwerkingtreding van de omgevingswet en het hebben van een volledig omgevingsplan is het tijdelijke omgevingsplan van kracht. Dit is een opeenstapeling van al onze huidige bestemmingsplannen, een aantal verordeningen en de zogenaamde bruidsschat, oftewel rijksregels die bij de invoering van de wet aan de lagere overheden worden doorgelegd. Vanwege

de werkbaarheid en de duidelijkheid is het raadzaam om deze overgangperiode zo beperkt mogelijk te houden.

De omgevingswet geeft geen termijnen voor het actualiseren van het omgevingsplan. Het constant actueel houden van het plan is een basistaak die vanuit de wet voortkomt. Het verwerken van omgevingsvergunningen in het plan dient wel binnen 5 jaar te gebeuren. We ontkomen als gemeente dus niet aan een regelmatige actualisatieslag van ons toekomstige omgevingsplan. Na het opstellen van (een deel van) het omgevingsplan moeten we dus rekening houden met een jaarlijks terugkerend budget van € 10.000 voor actualisatie.

Middels een meervoudige onderhandse aanbesteding is een adviesbureau geselecteerd dat gaat ondersteunen bij het opstellen van de eerste deeluitwerking van het omgevingsplan. Het eerste deel waar het omgevingsplan voor wordt opgesteld is bedrijventerrein Dombosch. Het opstellen van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor Dombosch is dan ook niet meer aan de orde. De opdracht met het adviesbureau dat de gemeente hier bij ondersteunde is in goed overleg beëindigd. Door Dombosch als eerste gebied uit te werken en zowel de organisatie, het bestuur als burgers en bedrijven kennis te laten maken met het 'product' omgevingsplan houdt Dombosch een soort van pilotstatus.

In enkele themasessies met de ambtelijke organisatie, maar ook met het college en de raad, is een start gemaakt met het bepalen van de kaders voor het omgevingsplan. Verwacht wordt dan in het derde kwartaal van 2023 een uitgangspuntennotitie aan de raad kan worden voorgelegd, van waaruit het omgevingsplan verder uitgewerkt kan worden.

Omgevingswet - algemeen

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is weer uitgesteld, veroorzaakt door de Corona crisis en problemen met de invoering van het digitale systeem. De datum van inwerkingtreding is nu gepland voor 1 juli 2022.

De Omgevingsvisie is in 2021 vastgesteld. Daarmee is de belangrijkste basis voor het toekomstig ruimtelijk beleid gelegd. De Omgevingsvisie is in te zien op de gemeentelijke webpagina als interactieve kaart. Deze kaart vormt de digitale basis voor de volgende stap in het proces: het Omgevingsplan, een bestemmingsplan voor de hele gemeente.

De stappen die hiervoor doorlopen gaan worden staan in bovenstaand kader aangegeven (Omgevingswet – Omgevingsplan) evenals de financiële consequenties. Gestart wordt met Dombosch als pilot. Het plan van Aanpak wordt in het laatste kwartaal 2021 ter besluitvorming voorgelegd.

Voorts wordt gewerkt aan de minimale acties die juridisch en bedrijfsmatig noodzakelijk zijn voor de invoering van de Omgevingswet:

- Digitalisering (DSO) is grotendeels afgerond zodat de aangepaste werkprocessen voor vergunningen, toezicht en handhaving ingevoerd kan worden. Het DSO is opgenomen in het gemeentelijk plan digitale dienstverlening. Extra bedragen zijn nu niet nodig. Een en ander uiteraard afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen op dit gebied.

- Het opleiden van de medewerkers. De opleiding is inmiddels beschikbaar. Na een presentatie aan directie kan de opleiding binnenkort digitaal worden uitgerold over de organisatie.

- Aanpassing van de huidige gemeentelijke verordeningen is noodzakelijk en verplicht.
- De nota Burgerparticipatie met daarin de wijze waarop participatie wordt vormgegeven binnen de Omgevingswet wordt naar verwachting, eind 2021 vastgesteld. Het Dienstverleningsconcept is vastgesteld op 8 april 2021.
- Samenwerking met de ketenpartners. Er wordt nu volop geoefend met fictieve casussen. Hiermee wordt de integrale samenwerking geborgd.
- Aandacht voor communicatie om de overgang naar een nieuwe manier van werken helder te maken voor alle inwoners.

De Omgevingswet omvat, naast het regelen bovenstaande praktische zaken (de minimale eisen), ook een omschakeling in denk- en handelwijze. De Omgevingswet beoogt naast 30% nieuwe wet- en regelgeving, voor 70% een cultuur-verandering teweeg te brengen. Bij een binnenkomend initiatief moet niet gekeken worden naar waarom iets niets kan, maar juist gezocht worden naar de mogelijkheden om wel te kunnen realiseren binnen de kaders van de Omgevingsvisie.

Een snel veranderende samenleving vraagt om een gemeente die voortvarend kan inspringen op actuele maatschappelijke ontwikkelingen. De Omgevingswet beoogt een snellere behandeling van aanvragen (1 loket), een open en flexibele houding van medewerkers en een snelle besluitvormingsroute. De gemeenteraad heeft zich eerder uitgesproken een hoge ambitie voor te staan in de invoering van de Omgevingswet. Deze ambitie laat zich vertalen in de 70% cultuurverandering. Dit zijn de onderwerpen waarover nu wordt nagedacht. Op dit moment is nog onvoldoende uitgewerkt om een inschatting te maken van eventuele financiële consequenties.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is in 2022 wederom uitgesteld naar 1 juli 2023. In 2023 is de datum inwerkingtreding vervolgens weer uitgesteld naar ditmaal 1 januari 2024.

De eerste stap op de weg naar de Omgevingswet was het maken van de Omgevingsvisie. Deze is in 2021 vastgesteld. Daarmee is de belangrijkste basis voor het toekomstig gemeentelijk ruimtelijk beleid gelegd. De Omgevingsvisie is in te zien op de gemeentelijke webpagina als interactieve kaart. Deze kaart vormt de digitale basis voor de volgende stap in het proces: het Omgevingsplan, 1 bestemmingsplan voor de hele gemeente. Het plan van Aanpak Omgevingsplan is inmiddels door de Raad vastgesteld. Aansluitend heeft Antea opdracht gekregen om te starten met het maken van een deel-omgevingsplan van bedrijventerrein Dombosch. In de geleidelijke overdracht van het project Omgevingswet naar de lijnorganisatie, is het budget Omgevingsplan vanaf 2022 ondergebracht bij Team Ruimte.

Voorts is in 2022 gewerkt aan de minimale acties die juridisch en bedrijfsmatig noodzakelijk zijn voor de invoering van de Omgevingswet:

1. Digitalisering (DSO) is grotendeels afgerond zodat de aangepaste werkprocessen voor vergunningen, toezicht en handhaving ingevoerd kan worden. De overgang naar de laatste software RX Mission is ook gemaakt. Het DSO is opgenomen in het gemeentelijk plan digitale dienstverlening. Extra bedragen zijn nu niet nodig. Een en ander uiteraard afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen op dit gebied.

2. Het opleiden van de medewerkers. In 2021, tijdens de Coronaperiode, is de digitale

opleiding Owet aangekocht en in 2022 voor alle medewerkers opengezet. Gaande 2022 hebben medewerkers de verschillende modules gevolgd. Er bleek meer behoefte aan "live" les en contact met collega's uit het veld. De Academie voor Openbaar Bestuur is hiervoor gevraagd. Alle medewerkers hebben aan kunnen geven welke cursus(sen) / informatie wenselijk was. Aan de hand van de wensenlijst is een programma samengesteld en deels al afgerond. Een aantal oefen-modules zijn doorgeschoven nadat bekend werd dat de Omgevingswet opnieuw werd uitgesteld. Dit om de tijd tussen de praktische trainingen en de daadwerkelijke inwerkingtreding van de Omgevingswet zo kort mogelijk te houden. De gemeenten Altena, Drimmelen en Oosterhout zijn ook uitgenodigd om deel te nemen.

3. Aanpassing van een aantal gemeentelijke verordeningen en regels is noodzakelijk en verplicht.

In 2022 en in de loop van dit jaar zijn de volgende verordeningen vastgesteld:

3.1 Het dienstverleningsconcept is vastgesteld op 8 april 2021. De nota Burgerparticipatie met daarin de wijze waarop participatie wordt vormgegeven binnen de Omgevingswet is op 9 februari 2023 door de Raad vastgesteld.

3.2 De verordening Nadeelcompensatie, vastgesteld op 22-12-2022

3.3 De Verordening VTH is vastgesteld op 22-12-2022.

3.4 De Legesverordening wordt in het 3e kwartaal ter besluitvorming voorgelegd, Dit vanwege het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet naar 1 januari 2024.

3.5 De Verordening op de Commissie Ruimtelijke kwaliteit 2022 en de Erfgoedverordening 2022 zijn beiden vastgesteld op 20-10-2022.

3.6 De Bruidsschat: verordeningen en regels van het Rijk die meekomen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

4. Samenwerking met de ketenpartners: de Intaketafel en de Omgevingstafel.

De kleine plannen en vergunningsaanvragen worden aan het "loket" afgehandeld in samenwerking met de ketenpartners. Met ketenpartners worden bedoeld o.a. Waterschap, Archeologie, Eneco etc. De grot(ere) plannen worden besproken in de Omgevingstafel bestaande uit Drimmelen, Oosterhout en Geertruidenberg en de alle ketenpartners. In 2023 wordt geoefend met voorbeeld-plannen, organisatie en praktische werkafspraken.

5. Cultuuromslag

De Omgevingswet omvat, naast het regelen bovenstaande praktische zaken (de minimale eisen), ook een omschakeling in denk- en handelwijze. De Omgevingswet beoogt naast 30% nieuwe wet- en regelgeving, voor 70% een cultuur-verandering teweeg te brengen. Bij een binnenkomend initiatief moet niet gekeken worden naar waarom iets niets kan, maar juist gezocht worden naar de mogelijkheden om wel te kunnen realiseren binnen de kaders van de Omgevingsvisie.

Een snel veranderende samenleving vraagt om een gemeente die voortvarend kan inspringen op actuele maatschappelijke ontwikkelingen. De Omgevingswet beoogt een snellere behandeling van aanvragen (1 loket), een open en flexibele houding van medewerkers en een

snelle besluitvormingsroute. De gemeenteraad heeft zich eerder uitgesproken een hoge ambitie voor te staan in de invoering van de Omgevingswet. Deze ambitie laat zich vertalen in de 70% cultuurverandering. Het Programmatisch werken sluit hier naadloos op aan. Dit heeft in 2022 geen consequenties gehad voor het budget Omgevingswet.

Plassengebied

Diverse plannen en projecten rondom het plassengebied worden steeds concreter of zijn zelfs al in uitvoering genomen. De scouting heeft intrek genomen in haar nieuwe onderkomen. Caron is begonnen met de zandwinning in zijn put en de eigenaar van de watertoren heeft zijn haalbaarheidsonderzoek voor een hotelontwikkeling afgerond en heeft de planologische procedure in voorbereiding. Als aanvulling op de visie uit 2018 is een herijking opgesteld, die onze ambities voor het gebied nog wat scherper maken. Deze ambities moeten uiteindelijk ook zijn weerslag vinden in de inrichtingsplannen van onze eigen noordelijke zandwinput. Voor deze plannen is een projectbegroting nodig die inzichtelijk maakt welke investeringen wij als gemeente de komende jaren kunnen verwachten en op welke manieren 13 er inkomsten gegenereerd kunnen worden. Of de ambities van de gemeente met een gesloten beurs te realiseren zal zijn moet nog blijken, maar vooruit investeren in het gebied om het vliegwiel in werking te zetten mag verwacht worden van de gemeente.

Het college heeft de ontwikkelvisie Plassengebied uit 2018 verder uitgewerkt. Deze uitwerking van de visie heeft ter inzage gelegen zodat iedereen zijn of haar zienswijze hierop kenbaar heeft kunnen maken. In januari 2023 stelde het college deze uitwerking vast.

De procedure van het bestemmingsplan Veerse Toren, welke de ontwikkeling van een hotel in en rond de watertoren aan de Oosterhoutseweg mogelijk maakt, is op 7 maart 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. Voorafgaand aan de procedure is de anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer gesloten. In deze overeenkomst wordt ook de verkoop van gemeentegrond aan de initiatiefnemer geregeld. Ondertussen is de initiatiefnemer bezig om de plannen verder uit te werken en tot overeenstemming te komen met een beoogde exploitant. Voor de restauratie van de monumentale watertoren is in 2022 een omgevingsvergunning aangevraagd en verleend.

De zandwinning in de put van Caron is in volle gang. Het dagelijks bestuur van het waterschap heeft in december het besluit genomen om het verzoek van de aannemer te weigeren om een gebiedsspecifiek toetsingskader, zoals is bedoeld in artikel 45 van het Besluit bodemkwaliteit, vast te stellen voor de Plas Caron. Dit heeft als gevolg dat de aannemer de verondieping die nodig is voor de herinrichting niet mag uitvoeren met licht verontreinigde slib en grond. De (financiele) haalbaarheid van de herinrichting komt hiermee mogelijk onder druk te staan. Als gemeente hebben wij in een zienswijze aan het waterschap gevraagd dit in ogenschouw te nemen bij besluitvorming. Dat heeft hun besluit echter niet veranderd. Of de aannemer nog verdere juridische stappen neemt moet nog blijken.

Rondom de Nionplas wordt door de bomenkap de impact van de reconstructie van knooppunt Hooipolder op het gebied steeds beter zichtbaar. De noodzaak om tot een goed inrichtingsplan voor de noordelijke plas te komen wordt zo steeds duidelijker.

Toekomstperspectieven Amergebied

In de omgevingsvisie hebben we als gemeente een richting gekozen voor het Amergebied, basis van de scenario's die zijn geschetst in de toekomstperspectieven. Na deze keuze is het noodzaak om actief in gesprek te blijven met alle stakeholders in het gebied en te komen tot concrete stappen om de toekomstperspectieven steeds meer gestalte te geven. Deze gesprekken zullen moeten leiden tot een integrale gebiedsontwikkeling. Zowel vanuit de ambtelijke organisatie als vanuit het bestuur wordt deze actieve rol gevraagd.

Binnen het Amergebied staat veel te gebeuren. Het hoogspanningsstation van TenneT is een belangrijke schakel in het landelijke elektriciteitsnetwerk. TenneT is bezig met de verbetering en verzwaring van het elektriciteitsnet, daarbij worden ook in het Amergebied nieuwe verbindingen verwacht. In 2022 heeft vooroverleg plaatsgevonden met TenneT over verschillende projecten binnen het Amergebied. Daarnaast is overleg geweest met RWE over de ontwikkelingen op en rondom de Amercentrale.

Regionale Energie Strategie (RES)

De gemeenteraad heeft in 2021 de RES West-Brabant 1.0 vastgesteld. Hierin staan belangrijke uitgangspunten voor onze gemeente op het gebied van onder andere grootschalige duurzame opwek, energiebesparing en het verduurzamen van het Amer warmtenet. De komende jaren zullen we de RES uit gaan voeren en periodiek herzien zodra dat nodig is.

In 2022 hebben we verder vormgegeven aan het RES-burgerforum (RES = Regionale Energie Strategie) en zijn we hier regionaal mee gestart. Ook wordt er gezamenlijk gewerkt aan de voortgangsrapportage van de RES 1.0 en mogelijke richtingen voor de RES 2.0.

Aanlanding wind van zee

De minister heeft in 2021 besloten om voor het originele aanlanding wind van zee traject de voorkeur uit te spreken voor een aanlandingslocatie in Borsele. Daaropvolgend heeft de Rijksoverheid besloten om de productie van windenergie op zee te versnellen en te verhogen. Dat zorgt ervoor dat er meer dan één aanlandingslocatie nodig is. Voor de overige aanlanding(en) blijft onze gemeente in beeld.

Wij blijven daarom met het ministerie en andere partners in gesprek om onze belangen te behartigen. Meer duidelijkheid over of en waar een eventuele aanlanding in Geertruidenberg zal landen, wordt in de loop van 2022 verwacht.

De gemeente is aangehaakt bij verschillende overleggen over de Aanlanding Windenergie van Zee. De gesprekken over en de onderzoeken naar de aanlandingslocatie(s) lopen nog steeds en hebben nog geen concrete voorkeurslocatie(s) opgeleverd. Een mogelijke locatie in Geertruidenberg is nog steeds een optie.

Verkabeling 150 kV

Het bestemmingsplan dat het nieuwe ondergrondse tracé van de 150 kV hoogspanningsverbinding mogelijk maakt, en de oude verbinding planologisch onmogelijk maakt, is in oktober door de raad vastgesteld. De werkzaamheden voor het aanleggen van de ondergrondse kabel starten in 2022. Dit moet in 2023 leiden tot het daadwerkelijk ontmantelen van het bestaande tracé door onze kernen.

In 2022 is een deel van het nieuwe ondergrondse 150 kV hoogspanningstracé aangelegd. De werkzaamheden zijn nog niet helemaal afgerond en zullen dan in 2023 ook verder gaan. TenneT heeft laten weten dat het verwijderen van masten en het hoogspanningstracé door Geertruidenberg en Raamsdonksveer pas in 2026 verwacht wordt.

Woningbouw projecten

Herbestemming Dok 12

De eigenaar van de huidige jachthaven Dok12 heeft aan de gemeente medewerking gevraagd om zijn haven te mogen herontwikkelen tot een gevarieerd woongebied. Door het vaststellen van de startnotitie heeft de raad hier kaders voor meegegeven. Binnen deze kaders is de initiatiefnemer bezig om zijn plannen verder uit te werken.

Wanneer exact de (planologische) procedures opgestart worden is op dit moment nog onduidelijk.

Theresiakwartier

Voor de herontwikkeling van het Prisma terrein aan de Theresiastraat in Raamsdonksveer heeft de raad kaders en een beeldkwaliteitsplan vastgesteld. De sloopwerkzaamheden van de bestaande panden op het terrein zijn in 2021 al gestart. Het plan bestaat uit een deel nieuwbouw voor Prisma en een deel woningbouwontwikkeling. Met een beperkte afwijking van het huidige bestemmingsplan kan Prisma hun nieuwbouw realiseren. Verwacht wordt dat deze procedure dan ook al in 2021 is afgerond en Prisma gestart is met de bouw. Voor het woningbouw deel is een bestemmingsplanprocedure noodzakelijk. De ontwikkelaar wil deze nog in 2021 opgestart hebben om nog onder de Wet ruimtelijke ordening de procedure af te kunnen ronden. Afhankelijk van verdere vergunningverlening en verkoop kan de bouw wellicht in 2022 al starten.

Koloszaal

De eigenaar van Koloszaal, de voormalige Bliënborch school in Raamsdonksveer, wil op deze locatie stoppen met zijn evenementenhal en zijn sportschool ergens anders voortzetten. Een ontwikkelaar heeft voor deze locatie een plan bedacht met drie blokken appartementen. De voorbereidingen voor deze ontwikkelingen lopen in 2022 door. Met de ontwikkelaar wordt een overeenkomst gesloten en de planologische procedures worden in gang gezet.

Grote Kerkstraat 98 Raamsdonksveer

Op de hoek van de Grote Kerkstraat en de Boterpolderlaan is een bedrijfsbestemming aanwezig die al jaren niet meer in bedrijf is. Door brand is de loods verloren gegaan en de bouwkundige staat van één van de twee bijbehorende bedrijfswoningen is zeer slecht. De eigenaar is vanwege zijn persoonlijke situatie niet in staat dit te verbeteren. Een ontwikkelaar heeft zich bereid gevonden om deze locatie risicodragend tot ontwikkeling te brengen. Op de plek wordt voorzien in de ontwikkeling van appartementen gericht op kleinere één- en tweepersoonshuishoudens. Hiermee draagt de ontwikkeling bij aan de woonbehoeftes voor onze gemeente

Herstructurering Zoutmanstraat

De sociale huurwoningen rondom de Zoutmanstraat in Geertruidenberg zijn de oudste naoorlogse

woningen binnen onze gemeente. Naast dat ze oud zijn, is de bouwkundige staat ook dusdanig slecht dat renovatie en verduurzamen geen optie is. Thuisvester is bezig om herstructureringsplannen voor deze buurt te maken. Met de bewoners zijn al diverse gesprekken geweest. Na vertrek van bewoners worden de woning niet meer ingevuld of alleen bewoond voor leegstandsbeheer. Het stedenbouwkundige plan krijgt in overleg met de gemeente steeds meer vorm. De benodigde procedures om dit plan mogelijk te maken worden naar verwachting in 2022 afgerond en worden de plannen aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming.

Herbestemming Dok12

De voorbereidingen voor de ontwikkeling van woningbouw ter plaatse van de jachthaven Dok12 in Raamsdonksveer zijn in volle gang. Het voorontwerpbestemmingsplan 'Het Veerse Dok' heeft in 2022 ter inzage gelegen. De anterieure overeenkomst die met de ontwikkelaar gesloten moet worden is in voorbereiding.

Theresiakwartier

Het bestemmingsplan voor het woningbouwdeel in het plangebied is in 2022 vastgesteld en onherroepelijk geworden. De sloop van de voormalige woongebouwen van Prisma is afgerond en het nieuwe onderkomen van Prisma krijgt steeds meer vorm. De omgevingsvergunning voor de eerste 27 appartementen is verleend. De voorbereidende werkzaamheden zijn hiervoor in volle gang.

Tuin van Sandoel / Koloszaal

De ontwikkeling van 56 appartementen ter plaatse van de huidige sportschool en evenementenhal aan de Vijfhoevenlaan heeft in 2022 grote stappen gemaakt. De gemeenteraad heeft het bestemmingsplan vastgesteld en wordt naar verwachting in februari 2023 onherroepelijk. En met de ontwikkelaar is de anterieure overeenkomst gesloten.

Grote Kerkstraat 96/98 Raamsdonksveer

De eigenaar van de afgebrande bedrijfsloods op de hoek van de Boterpolderlaan-Grote Kerstraat en bijbehorende bedrijfswoningen heeft overeenstemming bereikt met een lokale ontwikkelaar. Om de kaders waar binnen deze hoek ontwikkeld kan worden is een startnotitie in voorbereiding. De ontwikkelaar is nog aan het onderzoeken hoe de ontwikkeling (financieel) haalbaar kan zijn binnen de randvoorwaarden die in concept zijn gedeeld.

Raadhuisstraat Raamsdonk

Het initiatief om op de hoek van de Raadhuisstraat-Regentenstraat in Raamsdonk twee woningen te realiseren direct naast de skatebaan is van de baan. De grondpositie is overgenomen door een lokale ontwikkelaar die voornemens is om hier 7 woningen te realiseren. Het college heeft de principemedewerking voor de twee woningen uit 2017 ingetrokken en principemedewerking verleend voor de bouw van 7. De raad heeft kaders voor de ontwikkeling vastgelegd in een startnotitie. Het bestemmingsplan is in voorbereiding en de gesprekken over de anterieure overeenkomst vinden momenteel plaats.

Jan Steenstraat-Rembrandtlaan

Achter het Wit-Gele kruisgebouw aan de Rubensstraat in Raamsdonksveer is binnen het vigerende bestemmingsplan ter plaatse nog ontwikkelruimte voor 7 wooneenheden. Een

ontwikkelaar is aan het onderzoeken of de realisatie van 7 appartementen hier haalbaar is. De gesprekken over contractvorming en de aankoop van een stuk gemeentegrond voor deze ontwikkeling zijn in 2022 opgestart.

Rembrandtlaan 66 Raamsdonksveer

Voor de herontwikkeling van het bedrijfsperceel achter Rembrandtlaan 66 in Raamsdonksveer is in 2019 al een startnotitie door de raad vastgesteld om een ontwikkeling van 5 patio-woningen en 2 appartementen mogelijk te maken. In 2022 zijn de contractuele onderhandelingen met de initiatiefnemer/grondeigenaar vastgelopen. Hier is de raad middels een raadsinformatiebrief over geïnformeerd.

Mondriaanstraat Raamsdonksveer

Al enkele jaren bestaat de behoefte van de woonwagewoners aan de Mondriaanstraat om extra huisvesting om zo te kunnen voorzien in de natuurlijke groei. In 2021 is het bestemmingsplan voor de bouw van 4 woningen aan de Mondriaanstraat vastgesteld. In 2022 zijn de woningen gerealiseerd door Thuisvester.

Herstructurering Zoutmanstraat

Het stedenbouwkundige plan voor de herstructurering van de woningen aan de Zoutmanstraat, Burgemeester Meijersstraat, Molenstraat en Venestraat is in overleg met de commissie ruimtelijke kwaliteit aangepast. De startnotitie is in 2022 voorbereid en aangeboden aan de raad. Deze heeft de raad in februari 2023 vastgesteld.

Burgemeester Moonshof-Noord

Voor de noordrand van de eerder ontwikkelde locatie Burgemeester Moonshof in Raamsdonk is in 2022 een bestemmingsplan vastgesteld door raad dat hier drie nieuwbouw woningen mogelijk maakt. Het bestemmingsplan is onherroepelijk en voor alle drie de percelen zijn de omgevingsvergunningen in 2022 reeds verleend.

Omschoorweg

Thuisvester is in 2022 gaan onderzoeken of het haalbaar is om de locatie aan de Omschoorweg te ontwikkelen met verplaatsbare woningen. Verwacht wordt dat in 2023 hier meer duidelijkheid over gaat komen.

Biodiversiteit

Sloot en bermbeheer

In 2022 geven we verdere uitvoering aan het getekende convenant bijenlandschap. Hierdoor ontstaat een aaneengesloten netwerk van leefgebieden voor bijen (honingbijen en wilde bijen) en andere bestuivers in West-Brabant. We scherpen het beleid aan op basis van de ervaringen in 2021.

Gezamenlijk maaibestek

Het gezamenlijke berm en sloot bestek voeren we uit samen met dertien andere gemeentes, het Waterschap Brabantse Delta, het Havenbedrijf Moerdijk en Staatsbosbeheer. Het bermenbestek is een grote, belangrijke extra stap voor het bijvriendelijk beheer en zal een totale looptijd hebben van vier jaar.

Areaal gegevens

In 2021 is een pilot gevoerd om enkele gazons om te vormen naar lang gras. Aan de hand van

meldingen en ervaringen worden deze verwerkt in een nieuwe groenkaart waar meer ruimte is voor biodiversiteit.

Sloot- en bermbeheer

In het getekende convenant bijenlandschap wordt gestreefd naar een aaneengesloten netwerk van leefgebieden voor bijen en andere bestuivers in West-Brabant. De ecologische wijze van beheer die wordt gehanteerd in bermen en op locaties met lang gras sluit hierop aan. De aandachtspunten uit de monitoring van april 2022 zijn gecommuniceerd met de verantwoordelijke aannemers en in de loop van 2022 naar tevredenheid uitgevoerd.

Gezamenlijk maaibestek watergangen en bermen

Het maaionderhoud van de watergangen en bermen wordt uitgevoerd middels een gezamenlijk bestek met dertien andere gemeentes, Waterschap Brabantse Delta, Havenbedrijf Moerdijk en Staatsbosbeheer.

De resultaten van het groeiseizoen 2021/2022 zijn in april 2022 gepresenteerd. Hieruit bleek dat de periode tussen het maaien van de vegetatie en het opruimen van het maaisel doorgaans te lang was. Het vrijgekomen maaisel verstikte hierdoor de onderliggende vegetatie en leidde tot een verhoogde afgifte van voedingsstoffen. Dit staat de ontwikkeling van een vegetatie met een grote soortenrijkdom in de weg. De bevindingen zijn met de uitvoerende aannemer besproken. In de tweede helft van 2022 is de aannemer hier naar tevredenheid mee omgegaan.

Areaalgegevens

De klachten en meldingen naar aanleiding van het omgevormd beheer zijn beperkt gebleven tot een aantal meldingen van mensen die zich zorgen maakten over overwaaiende zaden en muizen in de vegetatie. In april 2022 is de vegetatie middels een steekproef gemonitord. De ontwikkeling van de vegetatie in het groeiseizoen 2022/2023 wordt vóór de eerste maaironde in juni 2023 gemonitord, vergelijkbaar met de monitoring van de bermvegetaties.

Nieuwbouw woningen - locatie Hoge Veer

Met het project “Oude Hoge Veer locatie Raamsdonksveer” zal invulling worden gegeven aan de opdracht in raadsprogramma dat we bij nieuwbouw meer in gaan zetten op betaalbare, kleinere woningen voor 1 tot 2 persoonshuishoudens voor jongeren en ouderen samen.

Door de juiste kaders te stellen in de vastgestelde startnotitie is uitvoering gegeven aan de opdracht van de raad. Meer informatie over de ontwikkeling is hierna te vinden onder ‘Oude Hoge Veer locatie Raamsdonksveer’.

Programma Donge Oevers

Met de vaststelling van de programma-exploitatie en de hoofduitgangspunten voor het programma Donge Oevers kunnen de zeven verschillende locaties ontwikkeld worden. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan het raadsprogramma op het gebied van de Donge Oevers: een positief effect op de kwaliteit van leven en onze toeristische, recreatieve, cultuurhistorische en economische waarden.

De belangrijkste mijlpalen van programma Dongeoevers in 2022 zijn:

- gunning woningbouwontwikkeling Oude Haven aan Dura Vermeer
- afronden Herinrichting Oude Haven
- afronden Project Timmersteekade met het plaatsen van het Paviljoen
- grondverkoop Rivierkade aan Bunkercentrale Dongemond om daar onder andere horeca te ontwikkelen.

Energietransitie

De opdracht in het raadsprogramma voor wat betreft de energietransitie is dat we regie houden op de beschikbare ruimte en het feit dat de raad tegen het plaatsen van grote windmolens is en de voorkeur uit gaat naar andere vormen van energieopwekking. Met de Regionale Energiestrategie (RES) wordt hier invulling aan gegeven. Onze gemeente heeft daarin geen windopgave.

Conform opdracht in het raadsprogramma 2018-2022 heeft het college geen windmolens gerealiseerd in Geertruidenberg.

Afvalverwijdering huisvuil

Doelstelling afval: 100 kilo restafval per inwoner per jaar in 2025 en 75% afvalscheiding of meer. Hiervoor gaan we over naar het Nieuwe Inzamelen, waarbij de systematiek uit de proefwijk in heel de gemeente wordt doorgevoerd. Hoogbouw en verzamellocaties krijgen voorzieningen voor GFT, PMD en/of oud-papier. De laatste werkzaamheden worden in 2022 uitgevoerd.

Medio 2022 worden de financiële effecten voor de meerjarenbegroting 2023-2026 doorberekend op basis van de gewijzigde inzamelsystematiek vanaf 2023. Daarbij wordt eveneens beoordeeld in hoeverre de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing toereikend is voor de opgave waarvoor we ons gesteld zien. Dat doen we door goed te kijken naar de uitgaven, maar ook naar de inkomsten, door een goede keus voor de tarieven van 2023 en verder.

Afvalverwijdering huisvuil

- In 2022 hebben we fase 1 van het project “het Nieuwe Inzamelen” afgerond. Alle inwoners van de gemeente (binnen de bebouwde kom) gebruiken een ondergrondse verzamelcontainer om hun restafval weg te brengen. GFT+e, Oud-papier en PMD halen we aan huis op. De oude minicontainers voor restafval hebben een oranje deksel gekregen.
- Bij hoogbouw en verzamellocaties hebben we voorzieningen geplaatst voor GFT+e en PMD.
- De communicatie op de website is aangepast aan de nieuwe situatie.
- Uitbreiding van het team Afval, met 1fte op projectbasis.

De invoer van een financiële prikkel is uitgesteld tot 1 januari 2024.

Afvalverwijdering milieustraat

In 2022 hebben we de tarieven aangepast. Voor Grof/Fijn restafval en gemengd Bouw- & Sloopafval betalen de inwoners een hoog tarief (€ 0,35/kg), voor Afvalhout (A+B en C-kwaliteit) en Schoon Puin een laag tarief (€ 0,05/kg). Alle andere stromen zijn gratis.

Afvalverwijdering container management

In 2022 hebben we een groot aantal nieuwe containers in gebruik genomen. Om het overzicht te houden gebruiken we een nieuw Container Management Systeem. Alle containers, ook de bestaande, zijn daarin opgenomen.

Oude Hoge Veer locatie Raamsdonksveer

Thuisvester heeft het voortouw genomen om in een projectgroep, samen met de vertegenwoordiging van de gemeente, naar de toekomstige invulling van het oude Hoge Veer terrein te kijken. De contouren van de nieuwe invulling zullen eind 2021 steeds concreter worden, maar naar verwachting zal ook een deel van 2022 nog gewerkt worden aan verdere uitwerking van de plannen. De gemeenteraad zal een startnotitie worden voorgelegd ter instemming van de plannen.

Met het vaststellen van de startnotitie in april heeft de raad de kaders gesteld waarbinnen de locatie van het voormalige Hoge Veer in Raamsdonksveer herontwikkeld kan worden. Thuisvester is als eigenaar en initiatiefnemer aan zet om, in samenspraak met de omgeving en de gemeente, tot een plan te komen dat past binnen deze kaders. Vooralsnog is er door Thuisvester nog geen voortgang gemaakt met het ontwikkelen van een plan.

Ondertussen biedt de locatie sinds maart onderdak aan Oekraïense vluchtelingen. Zij zullen hier tot 1 april 2024 kunnen verblijven.

Visie Grote Kerkstraat

Vanwege de nieuwbouwplannen van basisschool de Wilsdonck komt het schoolgebouw en het naastgelegen gebouw van de kinderopvang op termijn leeg. Aan de Grote Kerkstraat liggen enkele detailhandelspanden waarvan de eigenaren hebben laten doorschemeren deze wellicht tot ontwikkeling te willen brengen.

Om als gemeente voorbereid te zijn en de juiste ruimtelijke keuzes te kunnen maken over deze ontwikkelingen wordt gewerkt aan de visie voor het gebied Grote Kerkstraat van Rembrandtlaan tot Rubensstraat met een doorkijk richting Boterpolderlaan. Met inwoners en belanghebbenden wordt gekeken naar het toekomstbeeld van deze karakteristieke straat in Raamsdonksveer.

In het gebied Grote Kerkstraat-Rubensstraat-Rembrandtlaan gaan ontwikkelingsmogelijkheden ontstaan. Allereerst omdat basisschool de Wilsdonck een nieuw onderkomen gaat krijgen. Maar ook omdat de eigenaren van enkele gronden in dit gebied de mogelijkheden bekijken om enkele horeca en detailhandelspanden tot ontwikkeling te brengen.

Om als gemeente actief te kunnen reageren op ontwikkelingsmogelijkheden die gaan ontstaan is een gebiedsvisie in voorbereiding. In 2022 is deze visie tot een concept gebracht.

Inrichtingsplan amoveringslocaties 150 kV

Met het ondergronds brengen van de 150 kV hoogspanningsverbinding die al jaren onze kernen ontsieren wordt een belangrijke kwaliteitswinst behaald. Echter de aanwezigheid van de hoogspanningsverbinding maakte ook dat delen van Geertruidenberg en Raamsdonksveer niet interessant waren voor ontwikkeling en al jaren een aangename groene inrichting hebben, bijvoorbeeld rondom de vesting of de Lindonklaan.

Nu de kabels en masten op termijn gaan verdwijnen is in 2021 gestart aan het opstellen van een inrichtingsplan voor de vrij te komen locaties. Niet om allerlei ontwikkelingen mogelijk te maken, maar om de kwaliteit te behouden en te kunnen reageren op plannen en initiatieven die hoogstwaarschijnlijk gaan komen nadat het tracé is verwijderd. Of het inrichtingsplan uiteindelijk zal leiden tot investeringen voor herinrichting moet nog blijken.

De bovengrondse 150 kV hoogspanningsverbinding die dwars door de kernen Raamsdonksveer en Geertruidenberg loopt gaat verdwijnen. Dit is mogelijk doordat er een nieuwe ondergrondse verbinding wordt gerealiseerd die ten zuiden van Raamsdonksveer komt. Omdat de lijnen en de masten gaan verdwijnen willen we als gemeente nadenken over de (her)inrichting van de gronden onder het hoogspanningstracé.

Door middel van een informatieavond in september is er een eerste aanzet gedaan om bij onze inwoners op te halen welke ideeën zij hebben over deze gebieden. Vooralsnog is er nog geen vervolg gegeven aan het opstellen van een gebiedsvisie voor het tracé. Dit komt onder andere doordat er prioriteit is gegeven aan andere projecten/werkzaamheden waar de ambtelijke capaciteit op ingezet is en doordat TenneT een onduidelijke planning hanteert rondom het verwijderen van de masten en het ontbreken van (werk)budget om een visie op te laten stellen.

Uitvoering duurzaamheidsprogramma / Energie

Warmtetransitie

In 2022 starten we met de eerste verdiepende onderzoeken naar aanleiding van de eind 2021 vastgestelde Transitie Visie Warmte. Denk hierbij bijvoorbeeld aan maatschappelijke kosten-batenanalyses en draagvlakonderzoeken. Verder gaan we gemeentebreed door met het besparen van energie onder het motto; wat we niet verbruiken, hoeven we ook niet op te wekken. Wijk-/gebiedsgerichte besparingsaanpak inwoners In 2022 zetten we de besparingsopgave per wijk/buurt door. Zo houden we Buurtacties Energiezuinig Wonen, verschillende collectieve inkoopacties voor isolatie en zonnepanelen. Samen met onze partners maken wij de wijken stapsgewijs gereed voor de stap naar aardgasloos verwarmen en koken. We hebben een extra RREW-subsidie aangevraagd en gekregen die we inzetten voor de extra kosten die hierbij komen kijken.

Energiebesparing bedrijven

Om bedrijven verder te stimuleren te verduurzamen zetten we een duurzaamheidsloket voor bedrijven op. Dit doen we op dezelfde manier als het duurzaamheidsloket voor inwoners. Via dit loket kunnen bedrijven alle relevante informatie over verduurzaming vinden en kunnen ze terecht met al hun vragen. Samen met partners gaan we in gesprek om te onderzoeken wat bedrijven verder nodig hebben om de volgende stap te maken.

Regionale Energie Strategie

In het kader van de uitvoering van de RES West-Brabant wordt een regionaal ontwikkelfonds voor

lokale energieprojecten uitgewerkt. Hiervoor is een eenmalige inleg van alle deelnemende gemeentes vereist. De exacte hoogte van de inleg moet nog worden bepaald en zal nog worden voorgelegd aan de gemeenteraad. De VNG heeft bij de ondertekening van het Klimaatakkoord aangedrongen op voldoende tegemoetkoming aan de gemeentes om uitvoering te geven aan het klimaatakkoord. Hoe het Rijk hier invulling aan geeft is nog niet bekend.

FTE horende bij opgave duurzaamheid

De regionale energiestrategie en de transitievisie warmte zijn beide beleidstukken waarvan de uitvoering nog niet was voorzien bij het opstellen van het duurzaamheidsprogramma. Beide zijn het uitvoeren van hogere wetgeving. De raad heeft zich in mei dit jaar gecommitteerd aan de doelstellingen in de RES voor 2030. Dat zijn in het kort een besparing van 21% van de energie (voor alle sectoren) en het opwekken van 24 GWh zonnevelden op land en 8 GWh zon op dak. Daarnaast is afgesproken de RES iedere 2 jaar te updaten.

Voor de TVW gelden eigenlijk dezelfde argumenten. Al gaat het daar vooral om het participatietraject per wijk/ buurt om aardgas vrij te worden. Ook dat beleid wordt 2 tot 3 jaarlijks geüpdatet, met dezelfde inschatting qua tijd. De overige tijd zal worden besteed aan enerzijds uitvoeren en begeleiden van verdiepende onderzoeken naar o.a. warmtenetten en aquathermie en anderzijds dus naar participatietrajecten met inwoners en het begeleiden van isolatieactie e.d.

Tot slot zit er bij het duurzaamheidsprogramma de meeste “keuzevrijheid”. De raad heeft zich in 2018 gebonden aan de doelen en projecten in dat programma, dit is echter geen uitvoering van hogere regelgeving (al is het e.e.a. wel met elkaar verbonden natuurlijk). Het staat de raad c.q. bestuur dus vrij om hiervan af te wijken. Dat heeft de raad reeds gedaan door het bijna halveren van het budget. Echter heeft de raad de ambitie niet gehalveerd. Er staat voor de uitvoering van het programma 3.6 fte geprognostiseerd. Gezien de bijna halvering van budgetten, is ambtshalve besloten om een aanzienlijk deel (nog) niet uit te voeren. Echter betekent dat nog steeds een aardige ambitie, waarvoor wel capaciteit nodig is.

In totaal betekent dit dat er in 2022 1 FTE (€ 77.000) extra wordt gevraagd en dat er mogelijk de komende jaren nog extra inzet structureel benodigd is. Wij verwachten echter ook inkomsten hiertegenover te kunnen stellen: het Rijk heeft namelijk 75 miljoen gereserveerd voor de opgave duurzaamheid, waarvan er naar verwachting een deel van naar gemeenten komt om vorm te kunnen geven aan de opgave duurzaamheid. Dit zal definitief bekend worden al er een nieuw kabinet is.

Warmtetransitie

In 2022 is een onderzoek naar de haalbaarheid aquathermie langs de Donge opgeleverd. Daarnaast hebben we de aanbesteding afgerond voor het opstellen van de Wijk- en buurtuitvoeringsplannen. Eind 2022 is een eerste start gemaakt met de wijk-/buurtteams en gedurende 2023 zal dit verder worden opgezet. Tot slot hebben we een viertal collectieve inkoopacties gehouden, voor hybride warmtepompen, isolerende maatregelen, isolerend glas en voor zonnepanelen.

Energiebesparing bedrijven

Het duurzaamheidsloket voor bedrijven is opgezet en beschikbaar voor alle bedrijven in onze gemeente

Regionale Energie Strategie

Het lokale ontwikkelfonds is in 2022 juridisch voorbereid en deelnemende gemeenten hebben hun inleg gedaan. Vanaf 2023 is het fonds beschikbaar voor inwonersinitiatieven.

FTE horende bij opgave duurzaamheid

De gevraagde FTE is ingevuld en heeft geleid tot een versnelling op het warmtedossier.

Uitvoering duurzaamheidsprogramma / Klimaat**Klimaatadaptatie**

In het kader van de DPRA (Deltaplan ruimtelijke Adaptatie) stelden we in 2018 een klimaatstresstest op. Uit deze test kwamen kaarten die kwetsbare gebieden voor overstroming, wateroverlast, droogte en hittestress binnen de gemeente weergeven. Naar aanleiding daarvan stellen we samen met de gemeente Drimmelen een adaptatiestrategie op in de vorm van een uitvoeringsagenda voor een klimaat bestendige gemeente. Aan deze uitvoeringsagenda zijn subsidies gekoppeld vanuit rijksoverheid en provincie Noord-Brabant.

Daarnaast wordt momenteel en komend jaar gewerkt aan een integraal inrichtingsplan voor de openbare ruimte binnen de gemeente. De volgens nationale wetgeving verplichte uitvoeringsagenda klimaat-adaptatie geldt hiervoor als belangrijke bron. Maatregelen die voortvloeien uit deze uitvoeringsagenda worden deels gefinancierd door subsidies vanuit rijksoverheid en provincie Noord-Brabant. Waarbij het per maatregelen verschilt of dit 1/3 of 2/3 subsidie zal zijn. Het resterende bedrag voor de maatregelen dient bijgedragen te worden door de gemeente. Deze kosten zullen eind 2021 worden vastgesteld.

Deze maatregelen zullen waarschijnlijk ook besparingen met zich meebrengen voor wegen en riolering.

Subsidie afkoppeling regenwater

Er wordt op dit moment regelmatig gebruik gemaakt van de subsidie, gemiddeld eenmaal per week. Voorlopig kunnen de aanvragen afhandelen binnen het bestaande budget. In 2022 zullen we deze subsidie blijven aanbieden.

Groene daken subsidie

Ook hier blijven we binnen het budget; we merken wel dat er minder gebruikt wordt gemaakt van deze subsidie. Daarom zullen we in 2022 hier meer aandacht aan besteden.

Klimaatadaptatie

In het kader van de op 21 juli 2022 vastgestelde DPRA is ook op basis van de stresstest de uitvoeringsagenda vastgesteld. De activiteiten uit deze agenda worden gecombineerd met andere werkzaamheden in de openbare ruimte uitgevoerd.

Subsidie afkoppeling regenwater

In 2022 is geen enkel verzoek ontvangen om subsidie.

Groene daken subsidie

Op basis van een beperkt aantal aanvragen bedraagt het totaal uitgekeerde subsidiebedrag € 2.600,00.

Het aantal aanvragen in 2022 is ten opzichte van 2021 verder teruggelopen.

Uitvoering duurzaamheidsprogramma Mobiliteit**Dekkende openbare oplaadinfrastructuur**

Met elektrificatie van voertuigen wordt er een bijdrage geleverd aan het behalen van de

klimaatdoelstellingen. De verwachting is dat in 2030 zo'n 1,7 miljoen laadpunten in Nederland nodig zijn waarvan een groot deel in de publieke ruimte geplaatst moet worden. Nationaal zijn daarom afspraken gemaakt in de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL). Het is een breed gedragen meerjarige beleidsagenda voortkomend uit het Klimaatakkoord in Parijs 2015.

Met de laadpalen concessie (2021-2024) die de gemeente met de provincie Noord-Brabant is aangegaan wordt hierop ingespeeld door laadpalen proactief strategisch te plaatsen. Door deel te nemen aan de concessie worden de kosten voor het plaatsen en onderhoud voor 10 jaar van deze laadpalen door de Provincie Noord-Brabant betaald.

Momenteel zijn er 25 openbare laadpalen binnen de gemeente geplaatst en operationeel. In 2021 worden nog eens 18 openbare laadpalen proactief uitgerold. Doel is dat eind 2022 in totaal 75 openbare laadpalen binnen de gemeente operationeel zijn. Hierdoor ontstaat een totale laadpaal infrastructuurdekking binnen de gemeente. Door deze uitrol wordt ingespeeld op het duurzaamheidsprogramma van de gemeente Geertruidenberg.

Bereikbaarheid met OV en fietsen verbeteren

Met betrekking tot het OV is de provincie de concessieverlener en in de basis de verantwoordelijke partij. Samen met de provincie en de concessienemer wordt jaarlijks naar de lijnvoering en het dienstregeling gekeken en eventueel gefinetuned om het OV gebruik te bevorderen. In de eerstvolgende concessie wordt ook ingezet op zero-emissie bussen.

Dekkende openbare oplaadinfrastructuur

Begin 2022 heeft de gemeente naar aanleiding van de concessie die verleend is door de Provincie Noord-Brabant, een participatietraject doorlopen met onze inwoners. We hebben onze inwoners de gelegenheid gegeven om mee te denken over de proactieve uitrol van nieuwe laadpalen. Hierop zijn 205 reacties binnengekomen. Daarna is vanaf halverwege 2022 begonnen met de plaatsing van de beoogde proactieve te plaatsen laadpalen waarvan afgesproken is dat binnen twee jaar gerealiseerd moeten worden. Na het doorlopen participatietraject zijn er in 2022 30 laadpunten bijgekomen waarbij het totaal aantal openbare laadpunten eind 2022 op 76 uit kwam. In 2023 worden de overige laadpunten uit deze concessie geplaatst.

Bereikbaarheid met OV en fietsen verbeteren

In 2022 heeft de gemeente haar wensen voor de aankomende OV concessie 2025-2030 aan de Provincie Noord-Brabant kenbaar gemaakt. Later hebben we gereageerd op het concept Programma van Eisen voor deze concessie. Daarbij hebben we onze zorgen geuit over de vershraling en versobering die het OV op basis van dit PvE mogelijk te wachten staat. Verder zijn we in 2022 gestart met het herzien van ons Mobiliteitsplan. Daarin wordt ruim aandacht gegeven aan de uitbreiding en verbetering van onze fietsinfrastructuur. Dit plan wordt in 2023 opgeleverd.

Uitvoering duurzaamheidsprogramma / Circulaire economie

Op het gebied van circulaire economie is een eerste start gemaakt met deel- en kringloopinitiatieven in de vorm van Park Sharing. Park Sharing is een soort marktplaats waar bedrijven werknemers en materiaal kunnen uitlenen of verhuren aan andere bedrijven volgens het principe "lokaal samen delen is samen sterk". Bijvoorbeeld als een bedrijf een heftruck tijdelijk niet of niet zo vaak nodig heeft, maar een ander bedrijf hier juist vraag naar heeft. In 2022 zetten we dit initiatief voort en

kijken we naar hoe we vergelijkbare initiatieven kunnen stimuleren ten behoeve van een circulaire economie.

Parksharing, het vraag en aanbodplatform voor ondernemers in Geertruidenberg, is in 2022 is niet verder voortgezet. Er bleek onderling niet voldoende markt en belangstelling hiervoor te zijn.

Maatregelen / Omgevingsvisie Hooipolder

Uitwerking / realisatie Visie Hooipolder

Samen met de omgeving, provincie en gemeente Waalwijk is de visie Hooipolder afgerond en aangenomen door de raad. Het plan geeft een beeld van de gewenste infrastructuur als de reconstructie van de A27 en Hooipolder gereed is, maar ook welke maatregelen de komende jaren gewenst zijn om de (verkeers)overlast in het gebied tijdens de reconstructie te beperken. De voorgestelde maatregelen en plannen worden eind 2021 en in 2022 uitgevoerd en / of nader uitgewerkt. Voor de uitvoering zijn geen extra middelen noodzakelijk.

Slimme aanpak A27

Met de uitvoering van de reconstructie A27 zal de druk op het onderliggend wegennet toenemen en de (economische) bereikbaarheid afnemen. Om deze effecten te beperken is een samenwerkingsverband opgericht met alle gemeenten, provincies, waterschappen en RWS-districten aan de A27 Houten-Hooipolder. Doel van deze samenwerking is integraal te kijken naar de te verwachten effecten en mogelijke maatregelen. Het gezamenlijk optrekken zorgt voor betere slagkracht (maatregelen stoppen niet bij gemeentegrenzen), afstemming van maatregelen (dat ze elkaar versterken), sterkere positie in het project Verbreding A27, meer invloed naar onder andere het Rijk.

Reconstructie A27 / Hooipolder

In 2022 is zeer waarschijnlijk de uitvoerende aannemerscombinatie voor de reconstructie A27 / Hooipolder bekend. Er dienen dan afspraken gemaakt te worden over de wijze van uitvoering van de verschillende werkzaamheden.

Uitwerking / realisatie Visie Hooipolder

De korte termijn maatregelen zijn, voor zowel het grondgebied van de gemeente Waalwijk als van Geertruidenberg, in samenspraak met een afvaardiging uit de omgeving uitgewerkt en aan de gehele omgeving gepresenteerd. Geconcludeerd mag worden dat er draagvlak voor het pakket aan maatregelen is. Desondanks is op het genomen verkeerbesluit toch één bezwaar ontvangen dat voor vertraging gezorgd heeft. Als gevolg daarvan is de feitelijke realisatie doorgeschoven naar 2023. Eind 2022 is al wel een aannemer geselecteerd die reeds voorbereidingen getroffen heeft voor de uitvoering van de maatregelen.

Daarnaast zijn de voorbereidingen gestart voor de definitieve weginrichting. Gestart wordt met de wegen die meeliften met het onderhoudsprogramma wegen.

Slimme aanpak A27

Alle te treffen maatregelen om de overlast van de werkzaamheden aan de A27 te beperken zijn gebundeld, op elkaar afgestemd en verdeeld over de verschillende deelnemers, te weten het Rijk, RWS, provincies, Waterschap en gemeenten. Het pakket dat de Geertruidenberg oppakt is in lijn met de vastgestelde visie Hooipolder. Naast deze (veelal fysieke) maatregelen is ook

gestart met het betrekken en informeren van onze bevolking en bedrijven. Met enige regelmaat komen er artikelen in de lokale kranten en worden bedrijven(bijeenkomsten) actief bezocht.

Reconstructie A27 / Hooipolder

Rijkswaterstaat heeft een bouwcombinatie geselecteerd die de verbreding van de A27 mag gaan uitvoeren, te weten Als één (Bouwcombinatie van Ballast Nedam en Fluor infrastructure). De bestuurlijke planning, start bouw 2023 en openstelling Hooipolder 2026, is nog ongewijzigd. Vooruitlopend op de start van de werkzaamheden hebben in 2022 nog de nodige voorbereidende werkzaamheden plaatsgevonden zoals, verwerving gronden, verleggen van kabels en leidingen en kappen van bomen.

1.2 Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel bevat de Beleidsindicatoren van Programma 1, Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid

Beleidsindicatoren Programma 1							
Nr.	Taakveld	Naam indicator	Jaar	Waarde	Eenheid	Bron	Opmerking
6.	1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	2021	26	Aantal per 10.000 jongeren (12 – 17 jaar)	Bureau Halt	
8.	1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	2022	1,20	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	
9.	1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	2022	3,5	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	
10.	1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	2022	1,5	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	
11.	1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	2021	5,7	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	
33.	7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	2022	116	kg restafval per inwoner per jaar	gemeente	HRA + GHRA
34.	7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	2020	5,7	%	Regionale Klimaatmonitor Rijksoverheid	

1.3 Wat heeft het gekost?

1.3 Wat heeft het gekost?

Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid (bedragen x € 1.000)

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2022	Verschil Begroting / Rekening 2022
Lasten	15.466	16.752	24.424	21.641	2.784
Baten	-9.408	-9.269	-15.927	-14.125	-1.802
Saldo	6.058	7.483	8.497	7.516	982

Resultaat bestemming

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2022	Verschil Begroting / Rekening 2022
Lasten	153	-52	595	677	-82
Baten	-620	-166	-1.522	-1.420	-103
Saldo	-467	-218	-927	-743	-185

Gerealiseerd resultaat

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2022	Verschil Begroting / Rekening 2022
Lasten	15.619	16.700	25.019	22.318	2.702
Baten	-10.028	-9.435	-17.449	-15.545	-1.905
Saldo	5.591	7.265	7.570	6.773	797

1.4 Verbonden partijen

In dit programma zijn de bijdragen aan de volgende gemeenschappelijke regelingen opgenomen:

- Gemeenschappelijke regeling Regio West Brabant.
- Gemeenschappelijke regeling van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.
- Gemeenschappelijke regeling nazorg gesloten stortplaatsen.

Informatie over deze regelingen kunt u vinden in de paragraaf F- Verbonden partijen

1.5 Risico's

Schadeclaim in verband met ruimtelijke ontwikkelingen

Een besluit rondom een ruimtelijke ontwikkeling, bijvoorbeeld het vaststellen van een bestemmingsplan of het verlenen van een omgevingsvergunning, kan leiden tot schadeclaims. In de meeste gevallen betreft dit een waardedaling van omliggend vastgoed. Dit wordt planschade genoemd.

De omvang van het risico wordt in beeld gebracht door het uitvoeren van een planschaderisicoanalyse vooraf gaande aan het besluit. Het risico van planschade wordt

geminimaliseerd door met de initiatiefnemer een planschadeverhaalovereenkomst aan te gaan. Hiermee verhalen wij de kosten van een mogelijke toekenning van planschade op de initiatiefnemer. Het risico dat een initiatiefnemer niet kan of wilt betalen ondervangen we door bij omvangrijkere bedragen aan de ontwikkelaar een depotstelling of bankgarantie te vragen voor de hoogte van de potentiële planschade.

De wettelijke basis voor de planschade komt voort uit de Wet ruimtelijke ordening. Met de invoering van de Omgevingswet komt planschade als middel te vervallen. Het (gedeeltelijk) vergoeden van schade wordt dan 'nadeelcompensatie' genoemd en sluit meer aan bij de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Hiertoe heeft de raad al de verordening nadeelcompensatie Geertruidenberg 2023 vastgesteld. Deze treedt in werking op de dag dat ook de Omgevingswet in werking treedt. Het afdekken van dit risico blijft ook na de inwerkingtreding mogelijk door het sluiten van overeenkomsten met initiatiefnemers.

Verslechtering kostendekkendheid van leges

De invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging is medio 2022 meerdere malen uitgesteld en uiteindelijk is de invoeringdatum bepaald op 1 januari 2024. Uitgangspunt m.b.t. opstellen legesverordening 2024 is zo beleidsneutraal mogelijk. Echter door de wetwijzigingen wijzigt wel de opzet van de tarieven. Aangezien het hier een nieuw stelsel betreft is er een risico dat tegen de nieuwe tariefverdeling bezwaren worden ingediend. Verder ligt het in de verwachting dat er mogelijk grote projecten worden ingediend waarbij de kostendekkendheid een risico kan gaan vormen. Deze is echter niet concreet te maken daar er geen zekerheid is te geven of deze projecten ook werkelijk worden ingediend.

1.6 Voortgang investeringen

Voortgang Investeringen

In de onderstaande tabel wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op de investeringen zoals opgenomen in het investeringsplan 2022 of in het boekjaar 2022 separaat door de gemeenteraad zijn besloten. In het jaarrekeninggedeelte is de detailinformatie van alle lopende investeringen opgenomen.

Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid

Krediet omschrijving	Toelichting
20 - 22 Ontvangstruimte Gemeentewinkel	In 2020 is budget beschikbaar gesteld voor het verbouwen van de ontvangsthal van de Gemeentewinkel. Corona waarbij thuis werd gewerkt, onderzoek naar het hybride werken en de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, maakten dat nog niet is gestart met de verbouwing. Besloten is de verbouwing van de ontvangstruimte mee te nemen in het externe onderzoek dat plaatsvindt naar 'het huis van de gemeente'. Dit is opgenomen in de Opgave Bestuur en Dienstverlening van het collegeakkoord. Besluit 2e tussenrapportage 2022.
22 Realisatie multifunctionele ontmoetingsplaats	Er is in 2022 gewerkt aan de vergunningsaanvraag voor de MOP. In 2023 zal het vergunningetraject gestart worden. Afhankelijk van de ontwikkelingen, de vergunningsprocedure en de doorlooptijd, zal de MOP in 2023 gerealiseerd worden.
22 Boa dienstauto	In december 2022 heeft er een meervoudig onderhandse aanbesteding plaats gevonden. De gunning alsmede het bestellen van de dienstauto vind plaats in februari 2023. De dienstauto zal in het 2e kwartaal geleverd worden.
22 Herstel wandelpaden vestinggrachten	Vorbereiding is inmiddels in gang gezet en wordt in het 1e kwartaal 2023 afgerond. Direct na het afronden van de voorbereiding zal het project worden aanbesteed en in uitvoering gaan. Verwachting is dat de onderhoudstermijn nog tot begin 2024 zal lopen.
22 Bestrating Stationsplein Spoorpark	Project Spoorpark is succesvol afgerond en uitgevoerd conform opdracht. Het straatwerk is uitgevoerd.
22 OV: armaturen	De vervanging van de armaturen openbare verlichting is conform krediet afgerond.
22 OV: lichtmasten	Project bijna afgerond. In 2023 komt nog factuur voor aansluitkosten lichtmasten en vindt de administratieve oplevering plaats.
22 Vervanging mechanisch	Project bijna afgerond. In het 1e kwartaal van 2023 vinden de laatste werkzaamheden plaats zoals het plaatsen van de luiken in de Statenlaan.
22 Investeringsplan cf. VGRP + 2017 t.b.v. 2022	In het investeringsplan 2022 was er voor € 2.500.000 aan werkzaamheden begroot. De Capaciteit ontbrak om dit in 2022 op te pakken. Besluit genomen bij de 3e tussenrapportage 2022. In 2023 wordt aan de gemeenteraad een nieuw VGRP+ aangeboden waarin deze uitgestelde werkzaamheden zijn opgenomen samen met integraal werken en actuele tarieven.
22 Aanschaf ICT tbv omgevingswet 2022	Door herhaalde uitstel van de omgevingswet en het in 5 jaar afschrijven van de software is in 2021 besloten om te gaan starten met het afschrijven van de reeds aangeschafte software. Het restantbedrag blijft beschikbaar voor uitgaven in 2022 en verder.
22 Ipads nieuwe raad 2022	In het investeringsplan van begroting 2022 was € 12.000 begroot voor Ipads gemeenteraad. Door nieuwe specificaties werd het krediet met € 18.000 verhoogd bij de 3e tussenrapportage.

